

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2013-1-65 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 13-49/698-296
Karar Tarihi : 29.08.2013

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Kenan TÜRK, Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR, Fevzi ÖZKAN

B. RAPORTÖRLER: Hilmi BOLATOĞLU, Emine TOKGÖZ, Emre GÜLER

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : Girişimci Aktif Sanayici ve İşadamları Derneği
Hükümet Cad. Kaymakamlık Karşısı Hocaoğlu İş merkezi K:4 D:404
Gebze/Kocaeli

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR : - Osmangazi Elektrik Dağıtım A.Ş. (Osmangazi EDAS)
İstiklal Mah. Şair Fuzuli Cad. No:9 Eskişehir
- Akedaş Elektrik Dağıtım A.Ş. (Akedaş)
Karamanlı Mah. Necip Fazıl Kısakürek Blv. No:3 46050
Kahramanmaraş
- Aydem Elektrik Dağıtım A.Ş. (Aydem)
Adalet Mah. Hasan Gönüllü Blv. No:17/A 20130 Denizli

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Özelleştirilen bazı elektrik dağıtım şirketlerinin Otomatik Sayaç Okuma Sistemleri panolarının alımında detaylı şartlar belirlemek suretiyle rekabeti bozduğu iddiası.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle; elektrik dağıtım firmalarının Otomatik Sayaç Okuma Sistemlerinin (OSOS) içine yerleştirilen panoların alımı için kendi şartnamelerini hazırlayarak ihaleye çıktıkları; dağıtım şirketlerinin kendi şartnamelerini hazırlayabileceklerinin Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) yetkilileri ile yapılan görüşmede mevzuata uygun olduğunun belirtildiği; zira aranan öncelikli ve zorunlu kriter olan elektrik tevzi panoları standardı TS EN 60670-1'e uygunluğun olduğu; bununla beraber dağıtım şirketlerinin satın alınacak OSOS panolarında gereğinden fazla detaylı şartlar aradığı; esasen bu kadar ayrıntılı şartları karşılamayan panoların da aynı amaç ve güvenliğe hizmet ettiği; detaylı şartlar aranmasının asıl gerekçesinin alımlarda Ekesis Elektrik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Ekesis)'yi ön plana çıkarmak olduğu; tek bir firmaya yönlendirilmesinin alım fiyatlarında artışa sebep olduğu belirtilerek gereğinin yapılması talep edilmiştir.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 17.06.2013 tarihinde giren ve 3720 sayı ile hazırlanan 11.07.2013 tarih ve 2013-1-65/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu 18.07.2013 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş ve önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Konuya ilişkin karar uyarınca düzenlenen 21.08.2013 tarih ve 2013-1-65/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** Başvuru konusuna ilişkin olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

- (5) Yüksek Planlama Kurulunun 17.03.2004 tarih ve 2004/3 sayılı kararı ile kabul edilen “Elektrik Enerjisi Sektörü Reformu ve Özelleştirme Stratejisi Belgesi” (Strateji Belgesi) ile Türkiye dağıtım şebekesi; coğrafi yakınlık, yönetsel yapı, enerji talebi ve diğer teknik/mali etkenler dikkate alınarak 21 dağıtım bölgesine bölünmüştür. Her bir dağıtım şirketi bölgesinde doğal ve yasal tekel olarak faaliyet göstermektedir. Elektrik dağıtım şirketleri, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu’nun (6446 sayılı Kanun)’nun 9. maddesi uyarınca dağıtım sistemine bağlanacak olan kullanıcılara eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin hizmet sunmakla yükümlendirilmiştir.
- (6) Başvuru, elektrik dağıtım şirketlerinin 6446 sayılı Kanun’a dayanılarak EPDK tarafından hazırlanan ve 10.04.2011 tarih ve 27901 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konulan “Otomatik Sayaç Okuma Sistemlerinin Kapsamına ve Sayaç Değerlerinin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar” (OSOS Usul ve Esaslar)¹ çerçevesinde kurmak durumunda oldukları OSOS’a ilişkindir.
- (7) OSOS, sayaç verilerinin otomatik olarak uzaktan okunabilmesi, verilerin merkezi bir sisteme aktarılması, doğrulanması, eksik verilerin doldurulması, verilerin saklanması ve ilgili taraflara istenilen formatta sunulması amacıyla Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ) ve dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler tarafından kurulacak olan ve gerekli yazılım, donanım ve iletişim altyapısını kapsayan sistemdir.
- (8) Diğer taraftan başvuru, OSOS’un içine yerleştirildiği panoların alımına ilişkindir. Başvuru sahibi, bu panoların alımı için çıkılacak ihaleye ilişkin şartnamede yukarıda yer verilen dağıtım şirketlerinin ortak ve detaylı şartlar aradığı hususunu vurgulamıştır.
- (9) Bununla birlikte, incelenen taraflardan AKEDAŞ ve AYDEM’den edinilen bilgilere göre pano ve OSOS için ayrı ihale yapılmamakta; OSOS bir bütün olarak ihale edilerek satın alınmaktadır. Osmangazi EDAŞ ise henüz OSOS alımında bulunmadığını beyan etmiştir. Yine OSOS ve Usul ve Esaslar’ın 6 (3) maddesinde, OSOS kapsamına dâhil edilecek tüm teçhizat ve altyapıya ilişkin asgari teknik özelliklerin TEİAŞ ve dağıtım şirketlerince önerilip, EPDK tarafından onaylanarak yürürlüğe gireceği düzenlenmiştir.
- (10) Bu bilgilerden hareketle, ilgili ürün pazarı “OSOS kapsamına giren teçhizat alım pazarı” ve ilgili coğrafi pazar ise “Türkiye” olarak tespit edilmiştir.

I.2. Tespitler ve Değerlendirme

- (11) Başvuru konusu iddia, üç elektrik dağıtım şirketinin OSOS panosu alımı şartnamesinde benzer koşullar öne sürerek belli bir firma lehine ayrımcılık yapmasına ilişkin olup, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un 4. ve 6. maddeleri kapsamında inceleme yapılmıştır.
- (12) 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesinde “belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar” yasaklanmaktadır.
- (13) Dosya mevcudu bilgilere göre, TEİAŞ ve dağıtım şirketleri ürün ve hizmette aranan şartları belirleyerek düzenleyici kurumun onayını almakta olup, söz konusu alımlar ihale yöntemi ile gerçekleştirilmektedir. OSOS Usul ve Esaslar’ın OSOS yatırımlarında üçü yerli üretim olan en az altı farklı marka sayacın kapsamda bulunmasını düzenlemesi nedeniyle, söz konusu iddia açısından OSOS alımında dağıtım şirketlerinin anlaşma yoluyla rekabeti bozmasının söz

¹ 01.12.2012 tarih ve 28484 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 15.11.2012 tarih ve 4120-17 sayılı EPDK kararı ile değişikliğe uğramıştır.

13-49/698-296

konusu olmadığı değerlendirilmektedir.

- (14) Öte yandan, 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi "*Bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar yoluyla kötüye kullanması*"nı yasaklamaktadır.
- (15) Dağıtım şirketlerinin OSOS alımları sürecinde Türkiye çapında faaliyet gösteren firmalar teklif vermektedir. Dosya mevcudu bilgilerden, hakkında önaraştırma yapılan dağıtım şirketlerinin alımlarını ihale yoluyla yaptıkları ve çok sayıda firmadan teklif aldıkları anlaşılmaktadır. Dolayısıyla, şikayete konu olan teşebbüslerin alıcı olarak hakim durumda bulunmaları söz konusu değildir. Ayrıca başvuruda işaret edilen Ekesis ile incelenen dağıtım şirketleri arasında herhangi bir iştirak, organik bağ bulunmamaktadır. Öte yandan, OSOS'un yatırımlarının toplam yatırımların yaklaşık % (.....)'sına denk gelmesi, OSOS'un anahtar teslim olarak alınması, bu alımda altı farklı marka kullanılmasının zorunlu olması, alımlarda ihale yönteminin uygulandığı hususları göz önünde bulundurulduğunda, ayrımcılık ile komşu/ilişkili bir piyasada rekabetin bozulduğu iddiasının gerçekleşmediği, diğer bir deyişle kötüye kullanma olarak değerlendirilebilecek bir eylemin söz konusu olmadığı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

- (16) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.